

Тут жыве памяць

Беларускаму дзяржаўнаму музею гісторыі Вялікай Айчыннай вайны споўнілася 80 гадоў.
Працяг тэмы — на стар. 8

Аляксандр Лукашэнка падчас наведвання Спаса-Праабражэнскай царквы ў 2020 годзе

Пад увагай Першага

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка не раз падкрэсліваў: захаванне гістарычнай спадчыны — адзін з прыорытэтных кірункаў культурнай палітыкі Беларусі. Намаганнямі дзяржавы архітэктурныя шэдэўры, духоўныя сімвалы нашай зямлі зберагаюцца для наступных пакаленняў. Яскравы прыклад — Спаса-Праабражэнская царква ў Полацку.

Аб'ект мае найвышэйшую катэгорыю ў Дзяржаўным спісе гісторыка-культурных каштоўнасцей Беларусі. Святыня ўключана ў Дзяржаўную інвестыцыйную праграму і Комплекс мер па рэстаўцыі Полацкага раёна да 2025 года.

Аднаўленчыя работы тут вядуцца з сярэдзіны 1990-х. Выдзелены ўжо многія мільёны рублёў. Рэстаўрацыя храма таксама была ўнесена ў дзяржаўную праграму “Культура Беларусі” на 2021—2025 гады. Толькі сёлета згодна з практна-каштарыснай дакументацыяй плануецца выдаткаваць больш за 1,6 мільёна руб-

лёў з рэспубліканскага і мясцовага бюджэтаў. Усе работы павінны завяршыцца неўзабаве, каб у 2025-м адноўлены манастыр ва ўсёй красе адзначыць 900-годдзе.

У выхры гістарычных падзей XX стагоддзя Спаса-Еўфрасінеўскі манастыр істотна пашырэў, былі страчаны многія царкоўныя каштоўнасці. Духоўнае жыццё пачало адраджацца, калі Беларусь атрымала незалежнасць.

У 1997-м напярэдадні свята Уз'яжання Крыжа Гасподняга ў манастыр урачыста даставілі ўзноўлены Крыж Еўфрасініні Полацкай, выраб-

лены брэсцкім майстрам-ювелірам Мікалаем Кузьмічом па ўзоры старажытнай рэліквіі. У 1998-м здабыты вырыты прападобнай Еўфрасініні. 5 чэрвеня 2007 года ў прысутнасці Прэзідэнта Аляксандра Лукашэнікі, шматлікага духавенства і паломнікаў Мітрапаліт Мінскі і Слуцкі, Патрыярхы Экзарх усе Беларусі Філарэт асвятцілі новую раку для мошчавы алякункі нашай зямлі.

— Уся дзейнасць вялікай асветніцкай непарыўна звязана з цудоўным горадам Полацкам, які быў адным з цэнтраў фарміравання беларускага народа, — адзначаў у той урачысты

дзень Кіраўнік дзяржавы. — Тут, на полацкай зямлі, усе мы асабліва востэр усведамляем, як важна берагчы памяць аб слаўных справах продкаў. Незабегным вынікам грэбвання памяццю народа з'яўляецца крушэнне дзяржаў.

Па рашэнні Прэзідэнта з Дзяржаўнага фонду каштоўных металаў было выдзелена 120 кілаграмаў срэбра на аднаўленне ракі прападобнай Еўфрасініні. Дзякуючы такой падтрымцы стала магчымым завяршыць праект, распачаты па ініцыятыве Беларускай праваслаўнай царквы.

Падчас адкрыцця выставы кыргызскай мастаку

Вітаем сяброў!

Паглыбіць духоўныя сувязі, абмяняцца ідэямі і падзяліцца найлепшым са сваёй творчагай набытку — з такімі мэтамі ў Беларусь прыехала магутная дэлегацыя з Бішкека. У нашай краіне праходзяць Дні культуры Кыргызскай Рэспублікі.

З жывапісам сяброўскай дзяржавы знаёміць выставу ў Нацыянальным мастацкім музеі. Там паказана 30 палотнаў, якія адлюстроўваюць характэрныя прыроды, традыцыі і самабытнасць Кыр-

гызстана. Часовая экспазіцыя змяшчае нацюрморты, пейзажы, партрэты, жанравыя карціны. Гэты збор уражвае разнастайнасцю тэхнік і стыляў, дэманструючы асноўныя тэндэнцыі развіцця сучаснага мастацтва ў рэспубліцы. У сталічнай “Перамозе” ладзіць Дні кыргызскага кіно. У праграму ўвайшлі пяць фільмаў розных жанраў — ад сацыяльнай драмы да мюзікла. Усе карціны адзначаны ўзнагародамі на міжнародных форумах. Публіцы прапануюць уобачыні і работу знакамітага рэжысёра Актана Арыма Кубата.

Ролю культуры і навукі ва ўмацаванні міждзяржаўных адносін прадстаўнікі культурных ведаўстваў абедзвюх краін абмеркавалі падчас круглага стала ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі. Увечары ж творчы дэсант з Кыргызстана даўш гала-канцэрт на сцэне Магілёўскага абласнога тэатра драмы і камедыі імя В. І. Дуніна-Марцінкевіча ў Бабруйску. Заўтра майстры мастацтва выступіць у Белдзяржфілармоніі. Багата традыцый сваёй зямлі прэзентуюць фальклорны ансамбль “Камбаркан” імя Ч. Ісабаева і ансамбль танца “Ак-Марал” імя Н. Тугелава.

Знакавая вяха

Выбары Прэзідэнта Беларусі пройдуць 26 студзеня 2025 года. Аднаведнае рашэнне прынята на гэтым тыдні падчас пасяджэння Палаты прадстаўнікоў.

Як падкрэсліў Старшыня Палаты прадстаўнікоў Ігар Сергееў, такая грамадска-палітычная падзея ключавая для кожнага грамадзяніна, грамадства і дзяржавы ў цэлым.

— Гэта знакавая вяха ў развіццё любой краіны, выпрабаванне на трываласць палітычнай сістэмы дзяржавы. Менавіта прэзідэнцкія выбары акрэсліваюць будучыню Беларусі на найбліжэйшай галы і накіраваны на далейшага развіццё, — кажа Ігар Сергееў.

У адпаведнасці з Канстытуцыяй і Выбарчым кодэксам выбары Прэзідэнта прызначаюцца не пазней чым за пяць месцаў і праводзяцца ў нядзельню не пазней чым за два месяцы да заканчэння тэрміну паўнамоцтваў паярэдніка

Прэзідэнта. Інаўтвараюцца дзейнага Кіраўнікі дзяржавы прайшла 23 верасня 2020 года, таму чарговыя выбары павінны адбыцца не пазней за 20 ліпеня 2025-га.

На думку старшыні Цэнтральнай выбарчай камісіі Ігара Карпенкі, 26 студзеня наступнага года — аптымальная дата. Правядзенне выбараў у гэты дзень дазволіць рацыянальна выкарыстаць тэхнічныя, фінансавыя, інфармацыйныя, чалавечыя рэсурсы і завяршыць фарміраванне ўсіх органаў улады на падставе аб'юнаўленага канстытуцыйнага заканадаўства.

У ходзе канстытуцыйнай формы, як заявіў Ігар Карпенка, былі істотна зменены параграфаванні да кандыдатаў на пост Прэзідэнта (артыкул 80 Канстытуцыі і артыкул 57 Выбарчага кодэкса). Аднак парадак правядзення кампаніі працэдура той жа.

Выбары Прэзідэнта ладзіцца па адзінай акрузе, якая

складае ўсю тэрыторыю Беларусі. Рэгістрацыя ініцыятыўных груп і кандыдатаў, устанавленне вынікаў адносіцца да выключнай кампетэнцыі ЦВК. Вылучэнне кандыдатаў ажыццяўляецца толькі грамадзянінамі шляхам збору не менш як 100 тысяч подпісаў. Дакументы аб рэгістрацыі ініцыятыўных груп неабходна падаць да 1 лістапада.

Па словах Ігара Карпенкі, Цэнтральная выбарчая камісія гатова да пачатку кампаніі. На далейшы момант распрацаваны практычныя метадычныя рэкамендацыі для тэрытарыяльных і ўчастковых камісій формы дакументаў, календарныя планы арганізацыйных мерапрыемстваў і іншыя неабходныя матэрыялы, у тым ліку памятка для нацыянальных і міжнародных назіральнікаў ды прадстаўнікоў СМІ. Акрамя таго, зацверджана візуальная канцэпцыя прэзідэнцкай выбарчай кампаніі.

Дзеля выхавання патрыётаў

Падведзены вынікі рэспубліканскага конкурсу твораў выяўленчага мастацтва па дзяржаўным сацыяльна-творчым заказе.

Спаборніцтва ладзілі Міністэрства культуры, абласная і Мінскі гарадскі выканаўчы камітэты, Нацыянальны цэнтр сучасных мастацтваў. Мэта конкурсу — стварэнне 25 жывапісных работ для аздаблення інтэр'ераў ва ўстановах дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі ў сферы культуры. Палотны прывесчаны 80-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Гэта сюжэтная-тэматычныя карціны, партрэты, краявідныя і месцамі памяці Вялікай Айчыннай вайны.

Па ўдзелу запрасілі прафесійных мастакоў, а таксама іншых творчых работнікаў і студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі ў сферы выхавання мастацтва. На першым этапе канкурсантаў прапанавалі свае эскізы, якія пазней ацанілі адмаслоўная камісія. Эксперты звярталі на ўзровень выканання, адпаведнасць прапанаванай тэматыцы, жанру, памеру і эместу.

На другім этапе мастакі прапавалі на рэалізацыю адарваных эскізаў. У фінале конкурсна камісія разгледзела гатовыя творы і прыняла рашэнне рэкамэндаваць работы да набыцця. Неўзабаве Міністэрства культуры за кошт рэспубліканскага бюджэту закупіць алабраныя палотны і накіруе іх установам дадатковай адукацыі для аздаблення інтэр'ераў.

Сімвал братэрства

Дні Мінска адбыліся ў Санкт-Пецярбургу. У расійскай Паўночнай сталіцы прэзентавалі не толькі дзельцы патэнцыял і прамысловыя дасягненні нашай краіны, але і яе культурныя скарбы.

Падчас кірмашу айчынных прапрымстваў прайшла вялікая канцэртная праграма з удзелам Беларускага дзяржаўнага ансамбля “Песняры”, заслужанага аматарскага калектыву Рэспублікі Беларускага народнага ансамбля песні і музыкі “Шчодрыца”, фолк-групы “Неруш” ды іншых гуртоў.

У Дзяржаўным музеі гісторыі горада Санкт-Пецярбурга разгарнулася выстава “Чына крыяні. Геналагія беларускага народа падчас Вялікай Айчыннай вайны”. Увазе публіцы прапавалі палотны Міхаіла Савіцкага — Героя Беларусі, народнага мастака Беларусі і СССР.

На сцэне славетнай Марынінкі адбыўся паказ оперы Уладзіміра Солтанана “Дзікае палыянае караля Стыха” ад групы Вялікага тэатра Беларусі. А Тэатр юных глядачоў імя А. Браншана прымае канцэртную праграму “Мінск вітае сяброў”.

Нацыянальная бібліятэка Беларусі ладзіць XI Міжнародны кангрэс “Бібліятэка як феномен культуры”. Падзея прысвечана 80-годдзю вызвалення нашай краіны ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Мерапрыемства адкрыў міністр культуры Анатолій Марквіч. Прытанні ўдзельнікаў таксама далілі Старшыня Савета Рэспублікі Наталія Качанавіч і міністр інфармацыі Марат Маркаў.

Да форуму далучыліся кіраўнікі і спецыялісты бібліятэч, музеяў, вышавштваў, навукова-даследчых і адукацыйных устаноў, а таксама на рамоне кніг. Акрамя таго, было падпісана пагадненне аб супрааўніцтве паміж Нацыянальнай бібліятэкай Беларусі і Амурскай абласной навуковай бібліятэкай імя М. Мураўёва-Амурскага.

Па старонках календара

■ 25 кастрычніка нарадзіўся Пётр Сіпаўніч Дурчын (1918—1997) — мастак. Заслужаны дзеяч мастацтваў БССР. Удзельнік Вялікай Айчыннай вайны.

■ 25 кастрычніка з'явіўся на свет Віктар Шімафеевіч Тураў (1936—1996) — кінарэжысёр, сінжарыст, педагог. Народны артыст БССР і СССР, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь. Сярод асноўных работ — “Цераз мошкі”, “Я родам з дзяцінства”, “Сыны ідуць у бой”, “Людзі на балоце”, “Полых навалышчы”.

■ 25 кастрычніка нарадзіўся Фёдар Рыгоравіч Шкіраў (1925—1988) — краязнавец. Заслужаны работнік культуры БССР. З 1960-х займаўся гістарычным краязнаўствам, у Веткаўска-Стародубскім рэгіёне сабраў багата старадрукаў, рукапісных кніг пачатку XVI — пачатку XX ст., абразоў XVII — пачатку XX ст. і прадметаў быту. У 1978 годзе на базе гэтай унікальнай калекцыі заснаваны Веткаўскі музей народнай творчасці (сёння — Веткаўскі музей стараабрадніцтва і беларускіх традыцый імя Ф. Р. Шкірава). Фёдар Рыгораў — першы дырэктар установы.

■ 26 кастрычніка з'явіўся на свет Яўген Маркавіч Ганкін (1922—1996) — мастак. Заслужаны дзеяч мастацтваў БССР. Прапавалі на кінастудыі “Беларусьфільм”, быў мастаком-пастановаўчыкам ігравых фільмаў. У іх ліку — “Хто смяецца апошнім”, “Галзіннік спыніўся апоўначы”, “Я родам з дзяцінства”, “Вайна пад страхамі”, “Сыны ідуць у бой”, “Белая роса”.

■ 28 кастрычніка нарадзіўся Фларыян Паўлавіч Ждановіч (1884—1937) — акцёр, рэжысёр, адзін з заснавальнікаў беларускага прафесійнага тэатра.

■ 30 кастрычніка з'явіўся на свет Андрэй Анфрымавіч Бембель (1905—1986) — скульптар. Заслужаны дзеяч мастацтваў БССР, Народны мастак БССР, прафесар. Аўтар гаральфея “9 мая 1945 года” на галоўным фасадзе манумента Перамогі ў Мінску. Адзін з аўтараў Кургана Славы (Дзяржаўная прэмія СССР), мемарыяльнага комплексу “Брэсцкая крэпасць-герой”.

■ 31 кастрычніка нарадзіўся Леў Мікалаевіч Гумілеўскі (1930—2021) — скульптар. Народны мастак Беларусі, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі БССР, уладальнік медала Францыска Скарыны. Сярод асноўных твораў — помнікі Я. Купалу ў Мінску і Маскве, Кіршу Таруўскаму ў Гомелі, Францішку Багушэвічу ў Смаргоні (у саўтаўтэце), мемарыяльны ансамбль на плошчы Славы ў Магілёве.

■ 31 кастрычніка 1934 года з'явіўся на свет Тадэвуш Антонавіч Кокштыс — акцёр. Народны артыст БССР, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі БССР. З 1958-га працуе ў Каласўскім тэатры.

Максімальна адкрыта і ярка

“Марафон адзінства” працягвае шэсце па краіне. Старт грамадска-культурнай акцыі 17 верасня даў Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка. Маштабны праект распачаўся з горада Маладзечна. Наступным у маршруце быў Гомель. Цяпер эстафету падхапіла сталіца беларускай металургіі Жлобін.

Марафон будзе крочыць па Беларусі амаль паўгода. У кожным пункце прыпынку разгорнецца насычаная двухдзённая праграма. Мэта — максімальна ярка прадставіць мясцовыя таленты і дасягненні. Гэта ж датчыца і фінальная акорда — канцэрта “Час выбраў нас”: някія шаблону, асабівы актывізм, сцэнарны падыход, акцэнт — на канкрэтным горадзе.

“Марафон адзінства” у Гомелі ладзіўся 18 і 19 кастрычніка. Уздзельніцаў, сярод якіх — артысты і топавыя блогеры, пазнаемлі з прамысловым, турыстычным і культурным патэнцыялам вобласці. Падчас экскурсіі на завод “Камітэры” і “Гомсельмаш” паказалі вытворчыя лініі і прадукцыю. У Інстытуце лесу НАН Беларусі распавялі пра нашы ўнікальныя зрэжаны багаці, а ў Гомельскім палацава-парковым ансамблі — пра гісторыю краю.

У абласным цэнтры ўрачыста адкрылі новы арт-аб’ект. На мурале, размешчаным на фасадзе дома, адлюстраваны рукі мамы, таты і дзіцяці, якія трымаюць Сінявокую. Пасярэдзіне — слоган: “Будучыня Беларусі ў тваіх руках”. Арт-аб’ект сімвалізуе нашы традыцыйныя каштоўнасці і нагадвае, што мір, бяспека ў краіне залежаць ад кожнага.

Дзве выставы прэзентавала БелТА: “Беларусь, Узлёт” і “Сувенэрная Беларусь”. Праекты распавялі пра 30-гадовы шлях і дасягненні нашай незалежнай рэспублікі ў палітычнай, грамадскай, эканамічнай сферах.

Кульмінацыяй двухдзёнай праграмы ў Гомелі стаў канцэрт “Час

“Знакавая сустрэча” прайшла ў фармаце медыясняданку. Спікерамі выступілі міністр інфармацыі Беларусі Марат Маркаў і журналіст Ігар Тур. Галоўная тэма — супрацьстаянне фэйкам. Таксама адбыўся адкрыты дыялог з моладдзю ў рамках праекта “Няўдныя Нялекцыі”.

Побач з Лядовым палацам шматлікіх уздзельнікаў сабраў квэст “Гэта ўсё маё, роднае!”, прысвечаны гісторыі і культуры нашай краіны. Прапавалі пліюшкі грамадскіх аб’яднанняў і прадпрыемстваў, гандлёвыя рады.

Падчас марафона разгарнуўся і шораг выстаў. Праект “Кнігі ў дар Прэзідэнту” прадманструваў калекцыю выданняў, паднесенай Аляксандру Лукашэнку ўрадамі іншых краін, грамадскімі, культурнымі дзеячамі. Сярод экспанатаў — унікальныя асобнікі са збораў Нацыянальнай і Прэзідэнцкай бібліятэк, а таксама з Палаца Незалежнасці.

Актуальнай была і выстава рарэтных плакатаў “Са знакам якасці”. На ёй прадставілі творы, што натхняюць на сумленную працу.

На 11 стэндах часовай экспазіцыі Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны “Вызваленне Беларусі. Верасень 1943 г. — ліпень 1944 г.” — фатаграфіі, дакументы, копіі газет. Асобныя стэнд прывяцілі паловай пошы.

Дзве выставы прэзентавала БелТА: “Беларусь, Узлёт” і “Сувенэрная Беларусь”. Праекты распавялі пра 30-гадовы шлях і дасягненні нашай незалежнай рэспублікі ў палітычнай, грамадскай, эканамічнай сферах.

Кульмінацыяй двухдзёнай праграмы ў Гомелі стаў канцэрт “Час

Гарады правядзення акцыі “Марафон адзінства”

выбраў нас”. На пачатку да гэсцей звярнуўся Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Дзмітрый Крутой. Ад імя Аляксандра Лукашэнкі ён зачытаў гамілячынам шчырыя словы прывітання.

— Давайце павяжаць, давайце знаваць, нашы каштоўнасці, падтрымліваць нашу культуру, берачы нашу гісторыю і захоўваць адзінства нашай нацыі перад тварам любых аіжжасцей. І тады ўсё ў нас атрымаецца, — сказаў Дзмітрый Крутой.

Канцэрт арганічна спалучыў выступленні калектываў і салістаў з Гомельшчыны ды прыездных артыстаў, якія распавялі аб дасягненнях Беларусі і падкрэслілі ўнікальнасць і самабытнасць вобласці.

Прагучала кампазіцыя “Славянскае сузор’е” Алены Асташкінай-Мысліўчыц у выкананні Мікілая Лукашэнкі і аўтара. Нумар суправаджаўся відэа, што раскрывала тэму гістарычнага адзінства беларусаў ды іх імкнення захаваць і ўмацаваць суверэнітэт краіны, забяспечыць мірнае жыццё ў будучыні. Эмацыйнае выступленне выклікала авахі залы.

Святлана ЧЭКАЛАВА

З удзячнасцю апладзіравала публіка і Беларускаму дзяржаўнаму ансамблю “Песняры”, гуртам “Аўра” і Cosa Nostra, народнаму артысту Мікалаю Скорыку, заслужанай артыстка Рэспублікі Беларусь Ірыне Дардзевскай і сотням іншых выканаўцаў, якія выйшлі ў той вечар на сцэну.

Чарговая апаратная нарада міністра культуры Рэспублікі Беларусь Анатолія Маркевіча з начальнікамі Упраўленняў і аддзелаў Міністэрства адбылася 22 кастрычніка.

Дзякуючы відэасувязі да пасяджэння далучыліся кіраўнікі Упраўленняў культуры абласных і Мінскага гарадскога выканаўчых камітэтаў.

Удзельнікі сходу абмеркавалі арганізацыю мерапрыемстваў у межах

акцыі “Марафон адзінства” у Жлобіне. Была заслухана дэталёвая справаздача аб выніках камплектавання бібліятэчных фондаў за дзевяць месяцаў цяперашняга года і разгледжаны напрамкі ўдасканалення гэтай дзейнасці.

Гаварылі і пра падрыхтоўку да XXX Мінскага міжнароднага кінафестывалю “Лістапад”. Таксама ў парадку дня былі прапановы па вывучэнні перадавага замежнага досведу ў сферы культуры.

Конкурсы і льготы

Перамога ў якіх творчых спаборніцтвах дае льготы пры паступленні ў ВНУ і ССНУ сферы культуры? З гэтым пытаннем мы звярнуліся да кансультанта аддзела ўстаноў адукацыі Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь Наталі Спяцовай.

— Штогод фарміруюцца афішыйныя спісы мерапрыемстваў, перамога ў якіх адкрывае маладым людзям дзверы ВНУ і ССНУ, дзе рыхтуюць адмыслова творчых прафесій. Документ зацвярджаецца Міністэрствам культуры і публікуецца на сайце ведамства. Падкрэсліваем, што толькі гэтыя мерапрыемствы даюць перавагі пры паступленні ў навучальныя установы нашай сферы.

Пералік конкурсаў, пераможцы якіх маюць права на залічэнне без уступных іспытаў ва ўстановы вышэйшай адукацыі і па-за конкурсам ва ўстановы сярэдняй спецыяльнай адукацыі на спецыяльнасці, якія адпавядаюць намінацыям творчых конкурсаў і фестывалю ў сферы культуры, сёлета ўключаў 12 мерапрыемстваў з спецыяльным, нацыянальным або міжнародным статусам.

Новы спіс зацверджаны міністрам культуры 10 кастрычніка. У дакуменце пазначаны сем творчых спаборніцтваў, якія адбудуцца да канца цяперашняга і ў наступным годзе. Пераможцы гэтых конкурсаў атрымаюць прэфэрэнцыйны паліц уступнай кампаніі 2025—2026-га.

Звяртаем увагу будучых абітурыентаў: да кожнай чаровай прыёмнай кампаніі на сайце Міністэрства культуры публікуецца асобны канчатковы пералік мерапрыемстваў, перамога ў якіх дае льготы пры паступленні ў ВНУ і ССНУ нашай сферы ў адпаведным годзе.

Пералік конкурсаў у сферы культуры ў 2024—2025 гадах

Іспыты пад сафітамі

Праслухоўванне салістаў і калектываў адбылося ў Беларускам дзяржаўным універсітэце культуры і мастацтваў. Свае дасягненні прадэманстравалі студэнты факультэта музычнага і харэаграфічнага мастацтва.

Гэтыя навуковыя, адукацыйны і творчы цэнтр унікальны для краіны. На факультэце рыхтуюць высокакваліфікаваных спецыялістаў для нашай галіны: кіраўнікоў музычных і харэаграфічных калектываў, артыстаў-інструменталістаў, салістаў-вакалістаў, аранжыроўчыкаў, харэаграфію, выкладчыкаў. Будучыя майстры атчоваюць умовы і шматлікіх зуртываных Іх ва ўніверсітэце 27.

Студэнцы аб’яднаны рэгулярна ўздзельнічаюць у гарадскіх і рэспубліканскіх мерапрыемствах, заваёваюць узнагароды нацыянальных і замежных конкурсаў. Народную песенную спалучную зберагаюць і папулярызуюць ансамбль салістаў “Беларуская песня”, вакальна-харэаграфічны ансамбль імя Станіслава Дробыша “Валачобнікі”, фанклорны ансамбль “Грамніцы”. Ужо некалькі дзесяцігоддзяў кіраўнікі і выканаўцы гэтых калектываў інтэгруюць традыцыйную культуру ў сучаснасць. Далёка за межамі нашай дзяржавы атрымалі прызнанне беларускі народны аркестр, квартэт цымбалістаў, ансамбль TUTTI NEXI, аркестр рускіх народных інструментаў. Багаты набытак у канцэртнага аркестра духавых і ўдарных інструментаў “Светач”, камернага хору “Дабравест”, струннага квартэта “Арк”, вакальнага гурта “Універсум”.

складаюць аічыныя творы. Прагучалі работы беларускіх класікаў Іосіфа Жыновіча, Ігара Лучанка, Дзмітрыя Смольскага. Былі прэзентаваны і кампазіцыі сучасных аўтараў Алены Атрашквенч, Валерыя Шмата, Яўгена Алейнікі.

Падчас праслухоўвання

Музей – скарбніца ведаў для тых, хто хоча і ўмее здабываць мудрыя ўрокі з мінулага.

Дзейнасць музея накіравана на захаванне, вывучэнне і прапаганду дакументальных і матэрыяльных сведчанняў аб подзвігу і ахвярах беларускага народа ў гады вайны.

Калекцыя Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны была заснавана яшчэ ў 1942-м. Будучыя экспанаты наўпрост з фронту апраўлялі ў адмысловую камісію. Неўзабаве пасля вызвалення Мінска ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў адбылося афіцыйнае адкрыццё ўстаноў.

У такі ж дзень праз 80 гадоў музей зноў сабраў мноства людзей — на юбілейнай урачыстасці ўжо ў сучасным будынку. На свята завіталі шматлікія ганаровыя госці: прадстаўнікі дзяржаўных органаў, замежныя партнёры, былыя супраціўцы, што ціпер знаходзяцца на заслужаным адпачынку.

Памятаць і захоўваць

163 тыс. адзінак захоўвання ў фондах музея

15 тыс. квадратных метраў складае плошча сучаснага будынка

Апоўдні 22 кастрычніка 1944 года ў ДOME прафсаюзаў на сталічнай плошчы Свабоды адкрыліся дзве экспазіцыі — “Узбраенне беларускіх партызан” і “Бальшавіцкі друк Беларусі ў дні Вялікай Айчыннай вайны”. Гэты момант лічыцца пачаткам гісторыі галоўнай нацыянальнай скарбніцы, што зберагае памяць пра ліхалецце.

Віншаванне калектыву даслаў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка. Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што, пачынаючы сваю гісторыю адразу пасля вызвалення рэспублікі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў, установа стала сімвалам барацьбы, мужнасці і самаахвярнасці беларускага народа, яго непакорнасці ворагу.

≈ 570 тыс. чалавек наведваюць установа штогод

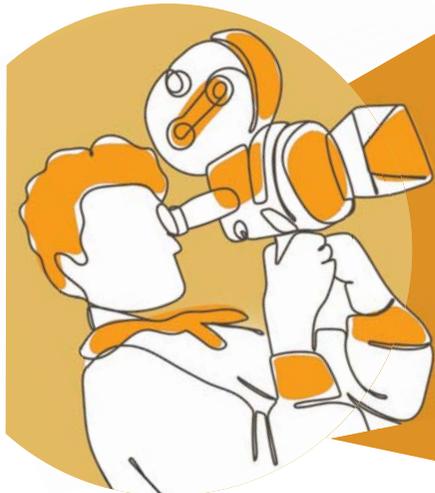
Распачала ж святочную праграму тэатралізавана адкрыцця першай экспазіцыі. З дапамогай докарацый аднавілі атмасферу тых часоў. Атрымаўся своеасаблівы іммерсійны тэатр.

Першы стварэнні і развіцця ўстаноў прысвяцілі часоваму экспазіцыю “Музей, якому служыць”, што разгарнулася ў галерэй мастацтваў. Праз фатаграфіі, дакументы і артэфакты супрацоўнікі раскрылі шматгадовы шлях ад першых калекцый да сучаснасці. Некаторыя з каштоўных прадметаў у фонды перадалі нашчадкі легендарных маршалаў Канстанціна Ракасоўскага, Алега Лосіка і Васіля Скалаўскага.

Сярод тых, хто ствараў першыя выставы, былі і падполшчыкі і партызаны. Многія не мелі гістарычнай адукацыі, але валодалі алімпійскім памкненнем: зберагчы вялікую сталічную, — адзначыў дырэктар музея Уладзімір Вартавец. — За 80 гадоў змянілася многае, але галоўная заданне засталася ранейшай — захоўваць памяць аб неўмірулым подзвігу народаў Савецкага Саюза!

Кульмінацыйна святкавання стала шчыромані пал купалам Залы Перамогі. Завяршыла праграму ўскладанне кветак да стэлы «Мінск — горад-герой».

Вялета ГРЫНКЕВІЧ Фота Уладзіміра ШЛАПКА

Залацінкі юбілейнага форуму

Найбуйнейшы кінафестываль Беларусі пройдзе ў сталіцы з 1 па 8 лістапада. Галоўнай тэмай сёлета будзе “Лістапад” — стане стагоддзе айчыннага кіно.

Як адзначыла начальнік аддзела па кінамаграфіі Міністэрства культуры Ірына Дрыга, цікава, як да падзеі надзвычай вялікая: на ўзлеў юбілейным, трыццатым фестывалі наступіла больш за тры тысячы заявак з 124 краін. Пастрыла гэтым выдатная рэпутацыя форуму, які ў гэтым годзе пройдзе пад слоганам “Кіно са знакамі”.

Наша дырэкцыя імкнецца зрабіць усё магчымае, каб фестываль праславіўся не толькі насычанай высокамастацкай праграмай, але і беларускай утульнасцю, спакоем і гасціннасцю, — падкрэсліла Ірына Дрыга.

СТВАРЫЦЬ ВЯЛІКАЕ СВЯТА

Урачыстыя шчыромані адкрыцця і закрыцця абдуцця ў Палацы Рэспублікі. Імпрэзы наведваюць не толькі кіназоркі, прадстаўнікі дзяржаўных ведамстваў, журналісты ды іншыя ганаровыя госці, але і ўсе ахвотныя аматары кіно. Билеты ўжо ў свабодным продажы.

Распачне паказы беларуска-расійскага стужка “Чорны замак” паводле рамана Уладзіміра Караткевіча “Чорны замак Альшанскі”, а завершыць праграму фільм, што атрымае ўзнагароду Прэзідэнта “За гуманізм і духоўнасць у кіно”.

НА ЭКРАНАХ

Галоўныя пляцоўкі фестывалю — найстарэйшыя сталічныя кінатэатры. Сеансы асноўнага конкурсу ігравых фільмаў абдуцця ў “Цэнтральным”. Як паведамаў праграмы дырэктар Дзмітрый Марынін, там прагмаман-струюць унікальныя карціны, ліцэнзіі на якія імкунца займаць многія сусветныя кампаніі. Да прыкладу, публіка ўбачыць “Усё, што нам з’яшча святлом”, уладстоены Гран-пры 77-га Канскага кінафестывалю, і “Снег у мам двары”, адзначаны прызам за найлепшую рэжысуру на Шанхайскім кінафестывалі.

Усяго адабрана 18 стужак з 17 краін. Іх будзе адзінаццаць журы на чале з кітайскім акіярам і прадзюсарам Лей Ханем. Таксама ў лік суддзю ўвойдуць генеральны дырэктар унітарнага прадпрыемства “Кінавідзапрака” Уладзімір Карачоўскі, расійскі прадзюсар і рэжысёр Ігар Угольнікаў, іранская рэжысёр Нупун Мераджы, сербская актрыса і рэжысёр Івана Жыган, дырэктар кінафестывалю ў Пусане Кім Джын Хэ, расійскі кіназнаўца Аляксандр Семяноў.

Што да конкурсу нейтравога кіно, паказы ў “Піняры” адкрые стужка “Залатага эпоха”. Карціна расказа пра самы насычаны перыяд у гісторыі беларускага кіно. Яна ўключыла інтэр’ю з выдатнымі творцамі тых часоў і хранікальныя кадры са з’ячмачных пляцовак.

Мы выбралі фільмы, сюжэты якіх блізка кожнаму беларусу, — зазначыла праграмы дырэктар Аляксандр Пятровіч. — Таму не змаглі праціць тэму карцін, што закранаюць эпоху Вялікай Айчыннай вайны. Так, стужка “Вяртанне” апавядае пра людзей, што сумесна шукаюць інфармацыю аб лётчыках, якія загінулі ў першы дні сутыкнення з ворагам.

У “Піняры” таксама прагмаман-струюць карціны для дзіцячай і юнацкай аўдыторыі ў рамках конкурсу “Лістападзік”. Адкрыццё праграма яркай прэм’ерай беларускага рэжысёра Алены Туравай “Песня Сірыя”.

Для аматараў анімацыі расчыніць свае дзверы кінатэатр “Беларусь”. Гледчаў чакаюць 50 кароткаметражных карцін.

Работы перспектывных удзельнікаў фестывалю можна убачыць у “Перамозе”. У праграме “Кіно малых” шмат займальнага прэм’ер.

— Ёсць стужкі, якія паслелі заркамэндаваць сабе на прэстыжных міжнародных кінафестывалах, напрыклад у Берліне і Венецыі. Ключавыя матывы гэтых твораў — пошукі сябе і свайго месца ў жыцці. Многія фільмы знятыя далёка за межамі нашай краіны, але праблемы, якія ўзнікаюць аўтараў, будуць зразумелыя беларускаму гледчаў, — расказала праграмы дырэктар конкурсу Яўгенія Габец.

“Усё, што нам з’яшча святлом”, рэж. Паян Кападыя (Францыя, Індыя, Нідэрланды, Люксембург, Італія)

“Снег у мам двары”, рэж. Бакур Бакурадзе (Расія, Грузія)

“Песня Сірыя”, рэж. Алена Турава (Беларусь)

ЧЫМ ЯШЧЭ ўРАЗІЦЬ?

Праграма фестывалю не вычэрпваецца конкурснымі сеансамі. Запланаваны паказы карцін, якія раней заваявалі Гран-пры “Лістапад”, а таксама работ партыёраў (“Масфільма”, “Ленфільма”, “Саюзмультфільма” ды іншыя), майстар-класы для студэнтаў і выкладчыкаў, творчыя сустрэчы, лабарачыныя акцыі. Дарэчы, адну з адукацыйных сустрэч — па мастацкай пастаноўцы — правядзе старшыня журы конкурсу анімацыйных фільмаў Такумі Танзі, які ўзлеўдчыў у стварэнні сусветна вядомых шэдэўраў японскай мультыплікацыі.

Беларускі саюз кінамаграфістаў прэзентуе выставы, прысвечаныя мастакам тэатра і кіно. У нашанянальнай бібліятэцы Беларусі зладзіць круглы стол з прадстаўнікамі кінакампаній, удзельнікамі творчых кінапраектаў Беларусі і ганаровымі гасцямі фестывалю.

ДОБРЫЯ НАВІНЫ

Ёсць сёлета нямаля яркіх новаўвядзенняў. Змяніўся дызайн прызоў, якія сталі больш кампактнымі. У “Перамозе” абдуцця Дні нацыянальнага кіно Індыя, Іран, Пакістан, Узбекістан, Зімбабвэ, Рэспубліка Саха (Якуція). Гэта цудоўныя магчымасць пазнаёміцца з карцінамі, якія беларускі глядач пакуль успрымае як нешта экзатычнае.

Акрамя таго, у праграму вярнуліся два конкурсы. У нацыянальным удзельнічаюць карціны айчынных рэжысёраў, а ў конкурсе нацыянальных кінашкол — працы студэнтаў кінамаграфічных ВНУ.

Па традыцыі фестывальных фільмы пакажуць не толькі ў Мінску, але і ў ваіх рэгіёнах нашай краіны.

Вялета ГРЫНКЕВІЧ

Усе душы — толькі жывыя!

Свярдлоўскі дзяржаўны акадэмічны тэатр музычнай камедыі з Екацярынбурга завяршыў двухтыднёвы гастролі ў Мінску. Між іншым, чацвёртыя за гісторыю існавання калектыву. І ўсе — на сцэне Беларускага дзяржаўнага музычнага тэатра.

Гэтым разам госці прывезлі пяць спектакляў (чатыры мюзіклі і адну класічную апэрату), кожны з якіх за час гастролю дэманстравалі па два-тры разы. І па традыцыі — фінальны гала-канцэрт “Зоркі тэатра з’явіцца для вас”. Штосці з пералічанага прывозілася і раней. Тым больш цікава было паглядзець, што адбылася з пастаноўкамі за доўгі працягла час.

“Мёртвыя душы”, утанараванні Расійскай нацыянальнай праміі “Занята маска” адразу ў некалькіх намінацыях, ніколі не страцілі ні актуальнасці, ні пастаноўчай свежасці. Праз 15 гадоў пасля прэм’еры спектакль іграеца з вялікай большай атчаноасцю і творчым узмахам. Гэтая лایت-опера Аляксандра Пантыкіна (тэрмін “лёгкай опера” прыдуманы самім кампазітарам) на лібрэта Канстанціна Рубінскага гуляла названа “гогаль-могаль”, бо постмадэрнісцку зінтавана ледзь не з усёй творчасцю класіка, прасякнутая спасылкамі на знакавыя гогольскія работы. І адначасова скіраваная ў сучасную праблематыку. Спалучэнне скразной опернай драматургіі з

яркай меладыйнай асновай, пазнавальным музычным лейтматывам і полістыльвым націнам робіць твор адпаведным найноўшым мастацкім паваям і адначасова максімальна дэмакратычным, цалкам упісвае яго ў тэндэнцыі метамалерну і тым самым адкрывае шляхі далейшага развіцця таго ж мюзікла. А сізнiчнае ўвасабленне настолькі захапляльнае, што спектакль можна глядзець бясконца, штораз адкрываючы ў ім новыя дэталі.

“Пунсовыя ветразі” Максіма Дунаўскага чаргова раз засведчылі талент кампазітара і прафесійналізм выканаўцаў. Гэты мюзікл вельмі адасці. Праз 15 гадоў пасля прэм’еры спектакль іграеца з вялікай большай атчаноасцю і творчым узмахам. Гэтая лایت-опера Аляксандра Пантыкіна (тэрмін “лёгкай опера” прыдуманы самім кампазітарам) на лібрэта Канстанціна Рубінскага гуляла названа “гогаль-могаль”, бо постмадэрнісцку зінтавана ледзь не з усёй творчасцю класіка, прасякнутая спасылкамі на знакавыя гогольскія работы. І адначасова скіраваная ў сучасную праблематыку. Спалучэнне скразной опернай драматургіі з

ці артыстаў, але пакінула даволі сіплымі, на фоне астатніх творчых прац калектыву, сцэнаграфію, касцюмы, рэжысуру, вырашаныя ў традыцыйна вулічнага тэатра. Але спектакль выявіў нечаканыя паралелі з раманам Уладзіміра Караткевіча “Хрыстос прызміліўся ў Гародні”. На жаль, кампазітары пакулі ўшчыльна не звярталіся да гэтага нацыянальнага літаратурнага вытоку — хіба ў драматычных пастаноўках. А гэта мог быць выйгрышны матэрыял для нашага Музыкальнага тэатра! Прычым у жанры лایت-опера з кісьмі запамінальнымі мелодыямі і насычаным сімфанічным развіццём. Можна, хтосьці нагніцца?

З асаблівай неапраўлівасцю чакаўся “Маскарад” Ігара Рагалёва. Яшчэ і таму, што п’еса Дарманта была нядаўна ўвасаблена ў нашым Нацыянальным акадэмічным драматычным тэатры імя М. Горькага, выклікаўшы дыскусію на Міжнародным тэатральным фестывалі “Белая Веха” ў Брэсце. Эх, не бачылі крытыкі екацярынбургскага прагнатыяні! У лібрэта Юрыя Дзімітрыя дзеянне перанесена ў пачаток XX стагоддзя, пакінуты хіба самыя агульныя абрысы літаратурнай першакрыніцы. У цэнтры апываецца не столькі асабістая драма герояў (дзе Арбенін, дарэчы, не ў карты гуляе, а на біржы іграе), колькі абылічна знешне велічнага, ды ўнутрана спустошанага Пешырбурга. А ў другой дзеі — трагедыя Першай сусветнай вайны як уздым расійскага патрыятызму, Ваенныя сцэны і асабіста ліва марш з інтанцамі “Развітання славянкі” выяваюцца з агульнай стылістыкай партытуры, бышам іх пісаў іншы кампазітар. Але ж як уражвае ўласна пастаноўка! Стыльнае харографія, неверагодныя светлавыя эфекты выходзяць на першы план і літаральна засляняюць некаторыя нестыкоўкі музычнага твора.

“Баялэра” Імр Кальмана напоўніцу прадэманстравала багатыя вадальныя магчымасці артыстаў. У музыку дадалася нават некаторыя дадатковыя нумары кампазітара. А тое, што зменены ўносяцца ў п’есу, для

аперэты стала нормай ледзь не з пачатку існавання гэтага жанру.

Сапраўдным каскадам, гэтакім “феерычным феерверкам” стаў заключны гала-канцэрт. Па традыцыі, яго першае адзвяненне аддало даніну павая класічнай апэраце, а ў другім артысты звярталіся да музычных каментарыяў і мюзіклаў XX—XXI стагоддзяў.

Тэатр з Екацярынбурга зноў даказаў, што гэта адзін з найлепшых калектываў не толькі расійскай культуры прасторы. Ён вылучаецца ўсім. Па-першае, рэпертуарам, сярод якога некалькі адметных вяртэавак, што сталі плёнам працы з сучаснымі расійскімі кампазітарамі. Па-другое, стыльнасцю пастававак, удалым выкарыстаннем усіх выразных сродкаў, уключаючы харографію і напраўдзе мастацкае светлавае рашэнне. Патрыце, трупай, дзе кожны артыст — асобная перліна агульных караляў.

Прыёмна было ўбачыць у прывезеным рэпертуары артыстаў, якія вылучылі і пачыналі кар’еру ў нас. Кацярына Мошчанка і Алег Прохараў сталі сапраўднымі зоркамі, неадараво ўтанараванымі на розных конкурсах і фестывалях. “Анёл Нінні” — стывала Кацярына ў ролі Нінні ў “Маскарадзе”. І здавалася, што гэта — пра саму артыстку, хая мюзікл напісаны амаль чварць стагоддзя таму. Бо агульнае знешнасць ліва марш з інтанцамі на такі ж анёльскі голас і краўналісны сізнiчнага існавання. Аксамітны, багаты на тэмбравыя фарбы барыгон Прохарава зараваржывае, ахінаў цёплым і шчырасцю. Дарчы, абое яны паўрады прэмій “Бравы!”, сама назва якой уяўляецца сімвалічнай і для іх, і для ўсёй Свярдлоўскай музакамедыі. Дык калі наступіць беларуская гастролі!

Надзея БУНЦЭВІЧ

На фота сцэны са спектакляў:
1. “Купіце пропусак у рай”,
2. “Мёртвыя душы”,
3. “Маскарад”,
4. “Баялэра”,
5. “Пунсовыя ветразі”.

“Белыя росы”: тэатр гуляе ў кіно?

Сцэны са спектакляў
Ніхто з акцёрскага ансамбля не імкнецца капіраваць зорак фільма.

На экран вярнуліся “Белыя росы”. Не ў выглядзе рымейка ці паўтору знакамітай карціны, а як кадры ў спектаклі Новага драматычнага тэатра.

Прэм’ера не пра тое, як здымаюць фільм. Яна тэатральная на кінаспэцнарні (Фядос) і ўвасабляе твор на тэатральнай мове.

Акцёрскі сюжэт вядомай стужкі ў тэатры — справа біяграфічная. Такія спектаклі карыстаюцца трывалым поспехам у публіцы. І адначасова гэта справа рызыкаваная: улюбёны фільм абісы неапамятачы, бо ён непарушна звязаны з улюбёнымі артыстамі. А што, калі набегнуць падобная спаборніцтва і змяняць яго... партнёрства? У спектаклі ўсё так і зроблена. Стужка не перапрацавана ў п’есу. Кінасцэнарый пакінуў амаль без змен — і гледачам прапапоўваюць, як пазначана на сайце тэатра, спектакль-чытку, спектакль-настальгію. Атрымаўся ж спектакль-гуляня.

Артысты не іграюць у традыцыйным сэнсе слова, а гуляюць адзін з адным. Весела, заўята, шыра. Не ў здымкі. Не ў імітацыю кінапраца-

ва. Не ў “тэатр у тэатры”. Гуляюць у... чытанне. Чытка п’ес даўно стала вярнятам увасаблення творца драматурга. Але ж каб чытаць кінасцэнарый? Таксама сроба была зроблена дэталі, адным са сталічных кінастараў. Да маладога рэжысёра П’яавэты Машковіч звярнуліся з прапановай “перачытаць” сцэнарый “Белых рос”. Паказ меў поспех, і ідэя такой інтэрпрэтацыі знайшла працяг у Новаму драматычным тэатры, дзе згаданы рэжысёр працаваў.

Прэм’ера спектакля прымеркавана да 100-годдзя беларускага кіно і 40-годдзя выхду ў пракач “Белых рос”, знятых на “Беларусьфільме” Ігарам Дабралобавым. Але насамрэч яна стала гімнам у гонар Аляксея Дуларова. Сцэнарый гэтага творы не толькі не губляецца на фоне кінастужкі, але і нават абганяе яе па сваёй патэтычнасці, мастацкай адуоўленасці. Фільм, жанрава акреслены як трагікамедыя, пры ўсім смешных момантах быў лірыка-філасофскім, асабліва ў фінале, калі стары Фядос звяртаецца да сонца. Гэты маналог — генеральная кульмінацыя ўсяго аповесці. Спектакль атрымаўся зусім іншым па настроі — гарэзілівым, гульвым. У цэнтры аказваюцца нават не п’энія героя, а менавіта артысты: найперш Фёлар Пясецкі, які іграе сына Васю, і Надзея Анцыпавіч, што пазначана як выканаўца ролі Марусі, а насамрэч пераўвасабляецца на ўсё жанчын, прапанаваных у тэксце і вырашаных часам парадыйна-сатырычна. Чым не бенефіс? Некількі эпизодычных персанажоў (праўда, крыху менш кантрастна) іграе малады артыст Данііл Казак.

Акцёрскі ансамбль вельмі зладжаны. Ніхто не імкнецца капіраваць зорак кінаверсіі, кожны існуе ў задатковых абставінах не паралельна, а перпендыкулярна ў чымсьці рэальнасці. Кантрастнай поліфаніяй характараў прыцягвае дуэт Сяргея Шырочына (Фядос) і Васілія Ніколаса (сусед Цімафей па мінучым Гастрый). Сыны Філаса, Андрэй (Дзімітрый Ціхановіч) і Саша (Дзімітрый Кузнячоў), — кожны ў сваім вымярэнні, але яны імгненна пераключваюцца на агульную гульнявую хвалю. Рэжысёрскі прыдумак — безліч Аж да гульні слоў: асобны вылучаны склад набывае дадатковы сэнс. Гуляюць артысты і адзін з адным, атрымліваючы ад гэтага асалоду, і з музычнымі інструментамі, іншым рэжывітам. Гуляюць і з публікай, дорачы ёй незабытавы моманты непазрэднага ўдзелу ў сізнiчнай дзеі. Так-так, у спектаклі ёсць інтэрэктыў. Збіраючыся разводзіцца, героі сыходзяць у залу, нават праіскаваюць між крэсламі, шукаюць падтрымку ў гледачоў, раіцца з імі.

Музыкальна-паэтычны, гукавы складнік спектакля заслугоўвае асаблівай увагі. Тэкст Дуларова, і без таго надзвычай вобразны, патэтычны, з багатымі асацыятыўнымі шэрагамі і палказкамі кінааператару, дапоўнены вершамі Арсенія Таркоўскага, Марыны Цвятэвай, Андрэя Белага, што чуоцца і “за кадрам”, і ў песнях. Пастаноўка прасквіта музыкай, гучаючы перамаганнем. Скарыстаны нават мастацкі свет, якім валодае Фёлар Пясецкі. Літаральна кожная драпавіца, зладаная ў тэксце, атрымлівае свой “голос”, увасабляючыся не запісам тэатральных шумоў, а жыўцом, самімі артыстамі.

Фанасфера спектакля амаль цалкам, так бы мовіць, хэнд-мэйд. Акцёры не толькі спяваюць, але і іграюць на банне, гітары, акарыне, разнастайных ударных аж да трохвугольніка, галасамі імгуюць і крык тупшкі, і сабачы брэх. Згадваецца Ціхакіян? У шкляной ёмістасці трэба

Надзея БУНЦЭВІЧ
Фота Уладзіміра ШЛАПАКА

Екацярынбургскі спектакль 1977 года “Купіце пропусак у рай” стаў у тыя часы першым зваротам у бачны СССР да прыкладнаў заходнеўрапейскага мюзікла. Цяпер тэатр аднавіў пастаноўку з цудоўнай музыкай шматлікага пераможна фестывалю ў Сан-Рэма Дамніка Малуня. “...Рай” па-італьянску — на расійскі манер аказаўся яркай музычнай камедыяй, што раскрывае акцёрскія здольнас-

Папяровыя карункі традыцый

— Як даўно вы займаецеся гэтым відам творчасці?
— Больш за 20 гадоў. Пачалося ўсё з курсаў павышэння кваліфікацыі, дзе нам, выхаванцам дашкольнай адукацыі, расказвалі пра нетрадыцыйныя спосабы аплікацыі. Хоць з вышнічанкай я знаёмая — гэта стала для мяне акрышчэньнем прыгожага мастацтва.

— Калі нешта выкаваць з металу, атрымаецца выраб “на стагоддзі”. А вы працуеце з матэрыялам крохкім...
— Сапраўды, вышнічанка недаўгавечная. На вулічных выставах за дзень на сонейку работы становяцца жоўвымі, быццам іх падпалілі. Але ў гэтым іх асабілы шэр — адносна часу. З канчаткова сапаванымі развіваюцца без шкадавання: зробілі новыя! Бо і нашы прадкі, якія выкарыстоўвалі вышнічанку ў выглядзе сурэтак, пацэраў для ложкаў, вуальнікаў або фіранак, мянілі іх некалькі разоў на год.

— А калі на нашых землях з’явілася вышнічанка?
— Скажыце складана, зорару не захавалася, нават у музеях: на тэрмі “наіўны” від мастацтва раней не з’яўляўся ўвагу. Але відомы прыклад да далёкага мінулага, калі разьбянымі папяровымі кавалачкамі змацоўвалі лісты — замест сурочнай пячаткі. Некалі былі папулярныя кустоды — палоскі паперы, якімі затулялі старонкі каштоўных кніг. Беларусы ж у побыце шырока выкарыстоўвалі вышнічанку ў канцы XX стагоддзя. Потым цікаваць успыхнула ў 1930-х. Успамінаю на пра гэта са мной неяк на выставе падзялілася адна пажылая жанчына.

— Камунікуеце з калегамі на творчасці?
— Так, гэта ўзбагачае! Некалькі разоў ездзіла на кірмашы, дзе збіраліся ўмелыя з розных краін. Знайшла анлайн-адукацыю з Кітая. Вельмі шэпчыны адносіны з

Распавяла, што да Вялікай Айчыннай вайны дзвючкі з іх вёскі па суботах выразалі з паперы фіранкі, а ўвечары хазлі і разглядалі вокны: у каго атрымалася самая прыгожыя? Наступны бум на вышнічанку прыйшоў на пасляваенны час, калі людзям вельмі хацелася навесці ўтульнасць у дамах, а сродкаў не хапала.

— Чаму “вышнічанка”?
— “Вышнічань” па-беларуску — даставіць кавалачак чагосьці з чаго-небудзь. Але ў некаторых кутках Беларусі, напрыклад у Навагрудку, можна пачуць “выбінанка”. Там узоры выбываюць з выкарыстаннем долата, распілічанага шывка альбо вострай метэлічнай трубочкі.

— А якія тэхнікі выкарыстоўваюць?
— У рэзаквак вышнічанак узор размыкоўзіцца версам ад цэнтра па кругзе. У сіметрычнай кампазіцыі левы і правы бак адносна вертыкальнай восі маюць ілюстрацыі вышнічанкі. Калі аркуш перад тым, як выразаць, скласці “гармонікам”, гэта будзе рапартны спосаб. Вельмі прыгожа сілуетная вышнічанка: аўтары “малююць” постаці людзей, каліграфічныя літары, паліявы сюжэты. Але ў рабочым часам выкарыстоўваеш адразу ўсе тэхнікі.

— Вашы вышнічанкі вельмі разнастайныя. А да чаго больш лязькіх душа?
— Мне заўсёды падабалася традыцыйная беларуская вышнічанка, у прыватнасці афармленне покуці. Потым я пачала малываць сюжэты, партрэты, краівыя — шыва!

— Колькі часу затрачваеце на адну работу?
— Самае складанае — злавіць вобраз таго, што хочаш адлюстраваць. Бывае, эскізы перапрабую шмат разоў. Калі гаворка пра партрэты ці вялікія аб’екты, то неабходна больш часу — для дадатковага вывучэння фатаграфій, дакументаў, натуры. Праца над Косаўскім замкам, напрыклад, заняла месяц.

— Камунікуеце з калегамі на творчасці?
— Так, гэта ўзбагачае! Некалькі разоў ездзіла на кірмашы, дзе збіраліся ўмелыя з розных краін. Знайшла анлайн-адукацыю з Кітая. Вельмі шэпчыны адносіны з

расіянкам. Сёлета трапіла на ВДНГ у Маскве — там праходзілі Дні Брэсцкай вобласці. Людская плынь была бясконная: здзіўлялася, захплялася.

— Дзе яно прадстаўлена свае вынабы?
— Удзельнічаю ў “Купаллі” ў Александрый, абласных “Дажынках”, фестывалі-кірмашы народных мастацкіх рамстваў “Вясновы букет” ды іншых мерапрыемствах. Прайшло некалькі персанальных выстаў.

— Якая ваша самая значная творчая перамога?
— На “Славянскім базары ў Віцебску” у 2019-м мая калекцыя “Народныя танцы” атрымала Гран-пры.

— Вы настаўнік-дэфектолаг у дзіцячым садзе. Ці спатрэбіліся там навыкі майстра вышнічанкі?
— Каб вучыцца, дастану пераказ хлопчывы і дзіўчывы, якія маюць асабіласці ў развіцці, вырасла ілюстраваць вышнічанкамі казкі. Так з’явілася першая — “Як курачка пёўніка ратавала”, што атрымала дыплом на рэспубліканскім конкурсе “Сучасная тэхналогія ў спецыяльнай адукацыі”. Зараз на чарзе ўжо трэцяя. Удзельнічаю ў стварэнні электронных дапаможнікаў.

— Раскажыце аб сваім супрацоўніцтве з Нацыянальнай акадэміяй навук Беларусі.
— Працую над ілюстраваннем вышнічанкамі серыі кніг “Фальклорныя скарыбы Беларусі”, два зборнікі — беларускіх народных легенд, былічак і прыказак — пабачылі свет. Цяпер з майстрам з Нароўлі Юліяй Каўрус афармляем загалкі.

— Вы рамеснік?
— Так. Мая дзейнасць трапіла пад дзеянне Указа Прэзідэнта Беларусі №328 ад 21 жніўня 2024 г. “Аб ажыццяўленні фізічнымі асобамі рамеснай дзейнасці”. Дакумент актуальны! Ён вызначыў катэгорыі грамадзян, для якіх завяшчана матэрыялы выплаты рамеснага збору. Сярод іх — члены Беларускага саюза майстроў народнай творчасці. Мы маем права перадаваць свае навыкі па дагаворы без аплаты, што важна з пункту гледжання перамацці пакаленняў. Указ аднаўляе асабілы статус рамесніка як носьбіта традыцыйных для краіны ўнікальных навыкаў і ўменняў.

Святлана ЧЭКАЛАВА
Фота з архіва герані

Тонкія, паветраныя, з багатымі сюжэтамі — ад вышнічанкі, што вырабляе народны майстар Беларусі з вёскі Дубітава Івацэвіцкага раёна Наталля Кулецкая, немагчыма вачэй адвесці.

Чаканы госць Купалавага дома

Выстава “Сяргей Ясенін: Я раскажу пра сваё табе жыццё” разгарнулася ў Дзяржаўным літаратурным музеі Янкі Купалы. Біяграфію выбітнага паэта ў дакументах і артэфектах прэзентавалі тры персанальныя музеі творцы, размешчаныя ў Канстанцінаве, Маскве і Варонежы.

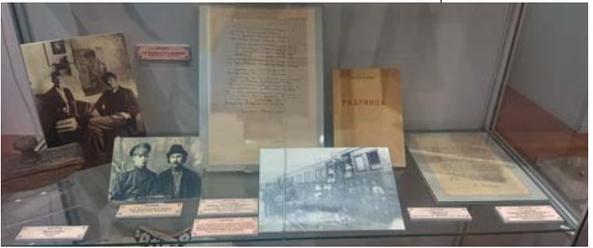
У экспазіцыі прадстаўлены аўтаграфіі ясенінскіх твораў розных гадоў, у тым ліку вершаў “Паэт” і “Ліст ад маці” ды паэм “Песня пра вялікі паход” і “Ганна Снегіна”. Фотаздымкі, дакументы, прадметы этнаграфічнай калекцыі і кнігі распаўсюджаюць пра сям’ю, дзяцінства, вучобу Сяргея Ясеніна, яго побыт у Маскве і Петраградзе, пра літаратурную і выдавецкую дзейнасць, вандрорку на Каўказ, у Еўропу і Амерыку. Жывапісныя і графічныя работы паказваюць вобразы Сяргея Ясеніна і яго твораў, пейзажы старой вёскі Канстанцінава на берэзе Які, малую рэалізму паэта.

Дырэктар Маскоўскага дзяржаўнага музея С.А. Ясеніна Алег Робінаў адзначае, што ўсе музеі, звязаныя з імем паэта, узніклі ў Расіі па ініцыятыве знаў, які сапраўды народныя. Ясенін сабраў і аб’яўляў набытак усёй рускай літаратуры за стагоддзі яе існавання, прытым звяртаўся да чытача сучаснай мовай. Гэта робіць яго творы бліжэй і зразумелымі для сённяшняга аўдыторыі. Паэт загінуў маладым. І застаўся такім у народнай памяці, такім ён успрымаецца ў нашы дні. Таму ў экспазіцыі вялікая ўвага наддзена прадметам, які ўзнаўляюць эпоху Сяргея Ясеніна і Янкі Купалы, набліжана

Расійскі даследчык Юрый Аляксееў у свой час прадставіў цікавую гіпотэзу, што менавіта гэты чалавек мог быць прата тыпам гаюнага героя рамана Барыса Пастэрнака “Доктар Жывага”. Многія дэталі біяграфіі Ярэміча нагадваюць лёс Жывага, а сам Барыс Пастэрнак быў асабіста знаёмы з Янкам Купалам і мог даведацца ад паэта гісторыю жыцця доктара. Род Ярэміча паходзіць з Беларусі, а сам ён атрымаў выломасць перадусім як першы медык, які распрацаваў і прымяняў унутрывенны наркот.

Аляксандр Ярэміч не губляў сувязі з Беларуссю, быў падлічымым беларускай перыядыкай і даў срокі на выданне зборніка Янкі Купалы “Шляхам жыцця”, які па-

Антон РУДАК
Фота аўтара

У рамках мерапрыемства былі падпісаныя пагадненні аб супрацоўніцтве паміж Дзяржаўным літаратурным музеям Янкі Купалы і Дзяржаўным літаратурным музеём-запаведнікам С.А. Ясеніна ды Маскоўскім дзяржаўным музеём С.А. Ясеніна.

Беларускае хараво ў фарбах

Часовая экспазіцыя па выніках Міжнароднага пленару па жывапісе “Вобраз Радзімы ў выяўленчым мастацтве” працуе ў Магілёўскім абласным мастацкім музеі імя П.В. Масленікава.

Увазе наведвальнікаў — работы 15 аўтараў з Беларусі, Казахстана, Кыргызстана, Расіі, Туркменістана і Узбекістана. Свае творы прэзентавалі як заслужаныя майстры, так і маладыя мастакі. Выстава ўражае разнастайнасцю вобразаў і тэхнікай. Гэта класічныя пейзажы з відамі аб’ектаў цэнтры і іншых куточкаў раёна, тэматычныя карціны аб вясельным ліхапенні, партрэты выдатных асоб, нашормонты.

Асноўныя матывы карцін прад’яўлены значнымі датамі, што наша краіна адзначае сёлета. Гэта 80-годдзе вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў і 110-годдзе славянска жывапісца Паўла Масленікава. Такім чынам, удзельнікам пленару прапанавалі тры тэмы для працы: “П.В. Масленікаў — мастак, воін, патрыёт”, “Проз усё прайшлі і перамагілі”, “Адлюстраванне прыгажосці і прагрэсу”. Цягам двух тыдняў яны знаёміліся з гістарычнымі і культурнымі каштоўнасцямі Магілёўчыны, актыўна працавалі на свежым паветры. Творчы змагі з’яўляюцца ў гераічнае мінулае Прыдзвіннскага краю і адчуць непаўторную атмасферу гэтай зямлі, асэнсавалі гістарычныя падзеі і захаваць у замалёўках сучасныя сюжэты.

Міжнародны пленар на жывапісе ладзіцца ў Магілёўскай вобласці з 1996-га. Ён мае на мэце пашырэнне кантактаў беларускіх мастакоў з замежнымі калегамі, падтрымку рэалістычнага кірунку ў пейзажнай творчасці. За гады правядзення ў форуме прынялі ўдзел каля 600 чалавек з 38 краін.

Зямля спеваў і майстроў

Кастрычніцкі нумар часопіса прысвечаны культуры і мастацтву Міншчыны.

- Данііл Шэйка гутарыць з начальнікам упраўлення культуры абласнога выканаўчага камітэта Алай Шахоўска аб тым, як у сэрцы краіны захоўваюць спадчыну прадаў і дасягаюць новых вышын.
- Антон Рудак знаёміць з нематэрыяльнымі культурнымі каштоўнасцямі Цэнтральнага рэгіёна.
- Завітаем у музей і бібліятэкі Мінскай вобласці.
- Трагедыю Хатыні і тысяч іншых спаленых вёсак неўможа забыць. Антон Рудак — пра нясцёртую памяць знішчанага паселішча.
- У Цэнтральным рэгіёне ведаюць, беражліва захоўваюць і перадаюць у пакаленні ўважліва культурныя традыцыі. Гэтую паважлівую місію годна выконваюць калектывы аматарскай творчасці, у тым ліку і падчас мерапрыемстваў, што сталі брэндавымі для вобласці.
- У міні-паларожжа — далучыцца да гісторыка-архітэктурнай спадчыны Міншчыны — запрашае Антон Рудак.
- Народны мастак Беларусі Васіль Шаранговіч — выдатны майстар станковай і кніжнай графікі. Пётра Васілеўскі дзеліцца сваім бачаннем набутку аўтара.
- Наталія Шаранговіч звяртаецца да творчасці барысаўскага мастака Валерыя Шкарубы і салгоўскага скульптара Уладзіміра Ламейкі. Вольга Антоненкава гутарыць з малым барысаўскім жывапісцам Дарынам Даўгалізінай пра тое, калі прыходзіць усведамленне, што мастацтва — сапраўднае пакліканне.
- Анастасія Васілевіч расказвае гісторыю Мінскага абласнога драматычнага тэатра, а Яўгенія Бачыла запрашае ў Мінскі абласны тэатр лялек «Батлейка».

Агляд музычнай культуры малых гарадоў Мінскай вобласці прапануе Вольга Шарык.

- Пра дзень іпсерашні і перспектывы развіцця капэлы «Санорус» Налеся Бунцівіч размаўляе з дырыжорам Вячаславам Ларыным.
- Музычны фестываль «У Шэметаве ў Шастаківічы» стаў візітнай карткай не толькі Мядзельскай вобласці, але і Мінскай вобласці ў цэлым. Падрабязней пра яго распавядае Налеся Бунцівіч.
- Тэямнішчы «беларускага Галівуда» прыслышчывае Яўгенія Габец: наведваем натурную пляцоўку студыі «Беларусьфільм» пад Смалевічамі.
- Да 100-годдзя айчынскага кіно Наталія Сцяжко прапануе перагледзець карціну рэжысёра Вячаслава Нікіфарова «Высакародны разбойнік Уладзімір Дуброўскі».

Вечар з Чайкоўскім і Пушкіным

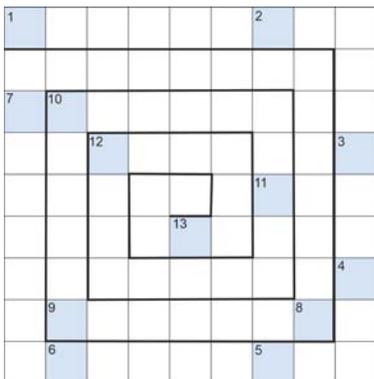
Ролі Яўгена Анегіна выконвае народны артыст Беларусі Уладзімір Тромбу. Пастаноўка 2012 года

Чытач, які першым дашле правільныя адказы на чайнворд, атрымае магчымасць убачыць оперу Пятра Чайкоўскага «Яўген Анегін». Спектакль адбудзецца ў Вялікім тэатры Беларусі 30 лістапада ў 18.00. Шчаслівых дастанца білет на дзве персоны.

Паважаньня палічыцькі! Дастаўце свае варыянты ў выглядзе фота (старонка друкаванай версіі газеты з запўненым чайнвордам) на электронную пошту reklama@kultura-info.by ці ў Viber на нумар 8 029 8233532 да 22 лістапада.

Разгадаць чайнворд дапаможа газета «Культура» № 42 ад 18 кастрычніка.

- Рэспубліканская грамадска-культурная акцыя «... адзінства».
- Штодзённае пасаджэнне ў Міністэрстве культуры Рэспублікі Беларусь.
- Опера ў 4 дзеях у Вялікім тэатры Беларусі.
- Мерапрыемства «У музей усёй сям'і».
- Пушка на гербе Крыштафа, меркаванага прашчурна Тэафілі Глінскай.
- Прозвішча начальніка ўпраўлення капітальнага будаўніцтва і матэрыяльна-тэхнічнага забеспячэння Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь.
- Установа культуры, звязаная з кіно і пракатам.
- Грэчаскае імя — адпаведнік славянскага Багуміла.
- Прозвішча варшаўскага архітэктара, які стварыў праект палаца Пуслоўскіх.
- Указ, распараджэнне.
- Вёска ў Іркуцкай вобласці, дзе жывуць нашы суайчыннікі.
- Ірына Алфёрава.
- ... Міцкевіч.

Заслужаны калектыв Рэспублікі Беларусь Прэзідэнцкага аркестра Рэспублікі Беларусь

аб'яўляе конкурс на замяшчэнне вакантнай пасады:

артыст эстрадна-сімфанічнага аркестра — скрыпка — 4 чалавекі.

Да конкурсу могуць далучыцца музыканты з вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыяй, якія маюць неабходныя навыкі і практыку ігры ў аркестравым калектыве.

Ахвотныя паўдзельнічаць у конкурсе падаюць пісьмовую заяву ў адміністрацыю Прэзідэнцкага аркестра Рэспублікі Беларусь. Да заявы прыкладаюцца:

- Асабісты лісток па ўліку кадраў.
- Аўтабіяграфія.
- Копія дыплама аб вышэйшай або сярэдняй спецыяльнай адукацыі.
- Копія пашпарта.
- Копія працоўнай кніжкі.

- Фатаграфія для дакументаў 3*4.
- Праграма ўстапення да 15 хвілін: буйная форма і п'еса.

Конкурсная камісія мае права прапанаваць удзельнікам праслухоўвання нотны матэрыял для чытання з ліста.

Удзельнікі падаюць названыя вышэй дакументы з паметкай «На конкурс у адміністрацыю Прэзідэнцкага аркестра Рэспублікі Беларусь» да 24.11.2024.

Дадатковая інфармацыя па тэлефонах: **8 017 2299008, 8 017 2299004.**

УНІ 1001561712

Установа адукацыі «Беларуская дзяржаўная акадэмія мастацтваў»

аб'яўляе конкурс на замяшчэнне пасады прафесарска-выкладчыцкага саставу:

1. Дацэнт кафедры кіно і тэлебачання.

Кваліфікацыйныя патрабаванні: вышэйшая адукацыя, вучоная ступень доктара або кандыдата навуц, наяўнасць навуковых работ або вынаходстваў, патэнтаў, стаж працы на пасадах педагагічных, навуковых работнікаў, пасадах кіраўнікоў або спецыялістаў, праца якіх адпавядае напрамку адукацыйнай кафедры, не меншы за 5 гадоў.

Тэрмін абрання на конкурс — 5 гадоў.

2. Старшы выкладчык кафедры прамысловага дызајну і інтэр'ера.

Кваліфікацыйныя патрабаванні: вышэйшая адукацыя і ступень магістра (вышэйшая адукацыя і навуковая кваліфікацыя «Даследчык», вышэйшая адукацыя і вучоная ступень), стаж працы на пасадах педагагічных, навуковых работнікаў, не меншы за 3 гады, або вышэйшая адукацыя і стаж працы на пасадах служачых, якія адносяцца да катэгорыі «Кіраўнікі» або «Спецыялісты», праца якіх адпавядае напрамку адукацыйнай, не меншы за 5 гадоў.

Тэрмін абрання на конкурс — 5 гадоў.

3. Дацэнт кафедры дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва і касцюма.

Кваліфікацыйныя патрабаванні: вышэйшая адукацыя, вучоная ступень доктара або кандыдата навуц, наяўнасць навуковых работ або вынаходстваў, патэнтаў, стаж працы на пасадах педагагічных, навуковых работнікаў, пасадах кіраўнікоў або спецыялістаў, праца якіх адпавядае напрамку адукацыйнай кафедры, не меншы за 5 гадоў.

Тэрмін абрання на конкурс — 5 гадоў.

4. Старшы выкладчык кафедры агульнаадукацыйных дысцыплін.

Кваліфікацыйныя патрабаванні: вышэйшая адукацыя і ступень магістра (вышэйшая адукацыя і навуковая кваліфікацыя «Даследчык», вышэйшая адукацыя і вучоная ступень), стаж працы на пасадах педагагічных, навуковых работнікаў, не меншы за 3 гады, або вышэйшая адукацыя і стаж працы на пасадах служачых, якія адносяцца да катэгорыі «Кіраўнікі» або «Спецыялісты», праца якіх адпавядае напрамку адукацыйнай, не меншы за 5 гадоў.

Тэрмін абрання на конкурс — 5 гадоў.

Тэрмін падачы заяў — адзін месяц з дня апублікавання паведамлення. Заявы і дакументы падаваць на імя рэктара БДАМ на адрас: **220012, г. Мінск, пр-т Незалежнасці, 81, аддзел кадраў.** Тэлефон: **8 017 3669341.**

Конкурс праводзіцца 26.12.2024 ва ўстанове адукацыі «Беларуская дзяржаўная акадэмія мастацтваў».

УНІ 10009152

Афіша з 25 кастрычніка па 1 лістапада

НАЦЫЯНАЛЬНЫ МАСТАЦКІ МУЗЕЙ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
г. Мінск, вул. Леніна, 20, тэл.: 8 017 3970163 (раскідзіўнае бюро)

- Пастаянная экспазіцыя.
- Выстава «Юныя Веткі. Спас Нерукотворны. Творы са збору Ветэўскага музея стараабрабніцтва і беларускіх традыцый імя Ф. Шклярова». Да 27 кастрычніка.
- Выстава акавэральных работ Аляксандра Лакоткі «Беларусь красю вечно». Да 3 лістапада.
- Выстава работ навучэнцаў Мінскага дзяржаўнага каледжа рамесніцтва і дызајну імя М. А. Кедышкі «Рэха вады: галасы пакаленняў». Да 4 лістапада.
- Выстава «Сямён Дамарад. Кравідны радзімы». Калі 50 жывапісных твораў з майстэрні аўтара і фондаў музея. Да 24 лістапада.
- Экспурсіі: «Самыя-самыя...» (6+).
- «Якія колеры змя? (6+)», «Казкі Усходу» (10+), «Міфы Сярэдняй і Паўночнай Еўропы» (10+), «Партрты даўнін мінулых пакаленняў...» (10+), «Тыя моў каханя» (16+), «Жанчы партрты» (16+), «Мінск у музеі» (16+). Праводзіцца заўсёды.

УНІ 100157711

МУЗЕЙ «ДОМ ВАНЬКОВИЧА». КУЛЬТУРА І МАСТАЦТВА 1-Й ПАЛОВЫ XIX СТ.

г. Мінск, вул. Інтэрнацыянальная, 33а, тэл.: 8 017 3637796, 8 017 3588878.

- Пастаянная экспазіцыя.
- Фотавыстава Валерыя Сірыкава «Запруделье». Да 5 лістапада.
- Праграма «Каліяныя «мостаркі» шляхецкай сямлі». Праводзіцца заўсёды.
- Квэст «Тэямнішчы старажытнай сямлі». Папярэдні запіс. Праводзіцца заўсёды.
- Квэст «Пышкі мінулага». Праводзіцца заўсёды.
- Экспурсіі «Інтэр'ер шляхецкай сямлі». Папярэдні запіс. Праводзіцца заўсёды.
- Экспурсіі «Шлях мастака Валенція Ваньковіча». Папярэдні запіс. Праводзіцца заўсёды.
- Экспурсіі «Сямліны партрты». Папярэдні запіс. Праводзіцца заўсёды.

УНІ 100157711

МУЗЕЙ В. К. БЯЛЫНЦКАГА-БІРУЛІ
г. Мінск, вул. Ленінская, 37, тэл.: 8 0222 650203, 8 0222 658800

- Пастаянная экспазіцыя.
 - Art-lectorium «Зразумелае мастацтва». Праводзіцца заўсёды.
- Падрабязней на сайце artmuseum.by альбо па тэлефонах 8 0222 650203, 8 0222 658800.

УНІ 100077711

МУЗЕЙ БЕЛАРУСКАГА НАРОДНАГА МАСТАЦТВА

Мінскі р-н, Астрашчыцка-Гарадзкі с/с, в. Акаліца, вул. Івануцкая, 17б, тэл.: 8 017 5074468

- Пастаянная экспазіцыя.
- Выстава «Традыцыйная беларуская кераміка». Творы з фондаў Нацыянальнага мастацкага музея і Вянецкага музея традыцыйнай культуры. Да 27 кастрычніка.
- Батлечны спектакль. Праводзіцца заўсёды.
- Майстар-клас «Саломалічэнне». Праводзіцца заўсёды.
- Майстар-клас «Лялька-мотанка». Праводзіцца заўсёды.
- Майстар-клас «Ткацтва». Праводзіцца заўсёды.

УНІ 100077711

**МАГІЛЕЎСЬКІ АБЛАСНЫ
ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР**

г. Магілёў, вул. Першамайская, 7,
тэл.: 8 0222 656604 (каса),
сайт: mdrama.by

- Камедыя ў 2 дзеях па п'есе "Смежныя грошы" – "Фанцікі" (16+). Гастролі Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Якуба Коласа (Віцебск). 25 кастрычніка ў 18.30.
- Музычная казка ў 1 дзеі "Дзюймовачка" (0+). 26 кастрычніка ў 12.00.
- Драма "Калігула" (18+). 26 кастрычніка ў 18.30.
- Мюзікл "Карлік Нос" (6+). 27 кастрычніка ў 12.00.
- Камедыя "Рамантыкі" (12+). 27 кастрычніка ў 18.30.
- Сучасныя вадзіві ў 1 дзеі "Спадары, таварышы, сволачы і дамы" (16+). 29 кастрычніка ў 18.30.
- Класічная камедыя ў 2 дзеях "Лес" (12+). Прэм'ера. 30 кастрычніка ў 18.30.
- Медыйны спектакль "Жаніцьба. Фантасмагорыя" (12+). Прэм'ера. 31 кастрычніка ў 18.30.
- Трагедыя па матывах камедыі "Дон Жуан" (16+). Прэм'ера. 1 лістапада ў 18.30.

УНП 700184039

**НАЦЫЯНАЛЬНЫ АКАДЭМІЧНЫ
ТЭАТР ІМЯ ЯНКІ КУПАЛА**

г. Мінск, вул. Энгельса, 7,
тэл.: 8 017 3654237, 8 017 3576627,
пошта: kupalabilet@mail.ru

- Містычная легенда пра каханне ў 1 дзеі "Чорная панна Нясвіжа" (12+). Галоўная сцэна. 25 кастрычніка ў 19.00.
- Канцэрт у цэмеры "Вазмы маё сэрца" (12+). Жывы гук. Імпрэза праводзіцца на вул. Валгаградскай, 35. 26 кастрычніка ў 19.00.
- Спектакль "Бясконца гісторыя" (16+). Камерная сцэна. 27 кастрычніка ў 19.00.
- Казка "Гісторыя шакаладнага дрэва" (0+). Галоўная сцэна. 29 кастрычніка ў 11.30, 1 лістапада ў 11.30.
- Трагікамедыя "Апошні атракцыён" (16+). Галоўная сцэна. 29 кастрычніка ў 19.00.
- Трагіфарс *Donna sola* ("Жанчына адна") (18+). Камерная сцэна. 31 кастрычніка ў 19.00.
- Імпрэза "Музыка душы" (0+). Каміная зала. 31 кастрычніка ў 19.00.
- Рэзюмэ ў 1 дзеі "Вечар" (12+). Галоўная сцэна. 1 лістапада ў 19.00.

УНП 100377901

**НАЦЫЯНАЛЬНЫ АКАДЭМІЧНЫ
ВЯЛІКІ ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА
РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ**

г. Мінск, пл. Парыжскай Камуны, 1,
тэл.: 8 017 2431041 (каса),
8 017 3615493

- Опера ў 4 дзеях "Кармэн" (12+). Спектакль Маскоўскага дзяржаўнага акадэмічнага дзіцячага музычнага тэатра імя Наталі Сац. 25 кастрычніка ў 19.00, 26 кастрычніка ў 18.00.
- Рок-класік-опера ў 2 дзеях "Валадар мух" (9+). Спектакль Маскоўскага дзяржаўнага акадэмічнага дзіцячага музычнага тэатра імя Наталі Сац. 27 кастрычніка ў 11.00 і 18.00.
- Канцэрт "Вечар італьянскай вакальнай музыкі" (12+). Камерная зала імя Л. П. Александровскай. 27 кастрычніка ў 18.30.
- Экскурсія "Унікальны свет закулісы Вялікага тэатра Беларусі" (6+). 29 кастрычніка ў 15.30, 30 кастрычніка ў 15.30, 31 кастрычніка ў 15.30.
- Опера ў 2 дзеях "Дзіўка паляванне караля Стаха" (12+). 29 кастрычніка ў 19.00.
- Балет у 3 дзеях "Карсар" (12+). 30 кастрычніка ў 19.00.
- Канцэрт "Старадаўнія рамансы" (12+). Вечары з "Сэрнадай". Камерная зала імя Л. П. Александровскай. 30 кастрычніка ў 19.30.
- Опера ў 2 дзеях з пралагам і эпілогам "Князь Ігар" (12+). 1 лістапада ў 19.00.
- Музычны спектакль у 1 дзеі па матывах аднайменнай оперы "Казка пра цара Салтана" (6+). Прэм'ера. 2 лістапада ў 11.00.
- Канцэрт квартэта флейтаў "Ад класікі да джаза" (12+). 2 лістапада ў 18.30.

УНП 191081322

**НАЦЫЯНАЛЬНЫ ГІСТОРЫКА-
КУЛЬТУРНЫ МУЗЕЙ ЗАПАВЕДНІК
"НЯСВІЖ"**

г. Нясвіж, вул. Ленінская, 19,
тэл.: 8 01770 20602, 8 01770 20660,
8 029 5518051, 8 029 1903149

Палацавы ансамбль

- Тэатралізаваная экскурсія "Гісторыя адной каралевы". 26–27 кастрычніка з 12.00.
- Экспазіцыя "Цудатворная Жыровіцкая ікона Божай Маці ў камені". Аўтар праекта А. Папельскі. Малая выставачная зала. Да 18 лістапада.
- Выстава "Маджарскія: армянскі род у гісторыі Беларусі". Калекцыйныя залы "Служкі паясы". Да 31 снежня.
- Міжнародны выставачны праект "Castrum doloris. Пахавальны цырыманіял нясвіжскага двара". У складзе пастаяннай экспазіцыі.
- Квэст "Палацавыя таямніцы".
- Виртуальныя выставы: "Ператвораны ў попел. Генацыд беларускага народа на тэрыторыі Нясвіжскага раёна ў гады вайны", "Нясвіж – здабытак сусветнай культуры", "Разбуральны след вайны ў архітэктуры Нясвіжа", "Шэдэўры калекцыі і ўнікальныя артэфакты музея-запаведніка «Нясвіж»".
- Тэматычныя і агляльныя экскурсіі па гісторыка-архітэктурных помніках і ландшафтных парках Нясвіжа.

**Інфармацыйна-касавы цэнтр
(г. Нясвіж, вул. Гейсіка, 1)**

- Экспазіцыя твораў Наталлі Гузняк "...Я так бачу". Да 15 студзеня.

Пастаянныя экспазіцыі

- "Гарадское самакіраванне ў Нясвіжы ў XVIII – 1-й палове XIX ст."
- Калекцыя гадзіннікаў XIX–XX стагоддзяў "Культура часу". З фондаў музея-запаведніка.
- Мерапрыемствы**
- Квэсты: "Безаблічны артэфакт", "Карта сямі каралеўстваў", "Музейны дэтэктыў", "Музейнае расследаванне".
- Культурныя мерапрыемствы: "Прыём у княгіні", "Дзень нараджэння ў ратушы" (група да 12 чалавек ад 6 да 11 гадоў).
- Сюжэтна-ролевая развівальная праграма "Школа шпіёнаў" (да 25 чалавек).
- Гульня-знаёмства "Музейка аб музеі" (група да 25 чалавек ад 4 да 7 гадоў).
- Гульнявая праграма "Выкрутасы" (група да 25 чалавек).

Падрабязнасці па тэлефонах 8 01770 20602,
8 01770 20660 або на сайце niasvizh.by.

УНП 600207920

ЗАМКАВЫ КОМПЛЕКС "МІР"

г. Мінск, Карэліцкі р-н,
Гродзенская вобл.,
тэл.: 8 01596 36290,
8 01596 36270

- Пастаянная экспазіцыя.
- Экспазіцыя "Арсенал: ваенная зброя ў гістарычным кантэксце". Сумесны праект з Гродзенскім дзяржаўным гісторыка-археалагічным музеем. Паўночны корпус. Да 22 кастрычніка 2025 года.
- Лекцыя-візуалізацыя. Кожную сераду і суботу.
- Экспазіцыя "Войны XX стагоддзя. Гета ў Мірскім замку".
- Агляльны і тэматычныя экскурсіі.
- Экскурсіі з элементамі тэатралізацыі для дзяцей і дарослых.
- Экскурсія для дваіх "Інтрыгі Купідона".
- Сямейная квэст-экскурсія "Легенды і паданні Мірскага замка".
- Музейныя заняткі для дзяцей сярэдняга школьнага ўзросту: "Святочная страва для князя па старадаўнім рэцэпце", "Асаблівае жаночае касцюма XVIII ст.", "Арганізацыя войска і вайсковая справа ВКЛ у XVI ст.", "Печы з каробкавай кафлі XVI–XVII стст. у палацы князёў Радзівілаў".

УНП 590201541

**Нацыянальны мастацкі музей
Рэспублікі Беларусь**

аказвае фізічным і юрыдычным асобам паслугі па рэстаўрацыі і кансервацыі ікон, твораў выяўленчага і дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва.

Тэлефоны: **8 017 3970163,
8 025 6677819.**

УНП 100377711

**БЕЛАРУСЬ ДЗЯРЖАЎНЫ МУЗЕЙ
ГІСТОРЫІ ВЯЛІКАЙ АЙЧЫННАЙ
ВАЙНЫ**

г. Мінск, пр-т Пераможцаў, 8,
тэл.: 8 017 2303792, 8 029 1440792,
8 017 3271166

- Пастаянная экспазіцыя.
- Экспазіцыя "Музей, якому служыш", прысвечаная 80-годдзю ўстановы.
- Часовая экспазіцыя "Адзіная памяць верныя", прысвечаная 80-годдзю вызвалення Беларусі.
- Часовая экспазіцыя "Музей. Час. Памяць", створаная ў рамках праекта "Адкрытыя фонды".
- У продаж паступілі сертыфікаты на наведванне экспазіцыі музея.

Падрабязнасці ў сацыяльных сетках і на сайце warmuseum.by.

УНП 100254572

**НАЦЫЯНАЛЬНЫ ЦЭНТР СУЧАСНЫХ
МАСТАЦТВАў РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ**

г. Мінск, вул. Някрасава, 3,
тэл.: 8 017 2350331,
час працы: серада – нядзеля
з 12.00 да 20.00

- Персанальная выстава Захара Кудзіна "З'ява". Да 27 кастрычніка.
- Персанальная выстава Надзеі Сёнемз "Твары. Рэха пачуццяў". Да 10 лістапада.

УНП 192545414

БЕЛАРУСЬКІ ТЭАТР "ЛЯЛКА"

г. Віцебск, вул. Пушкіна, 2,
тэл.: 8 0212 669077 (каса)

- Казка-прыгода "Віні-Пух" (2+) ад тэатра лялек "Ухтышка", Віцебск. Фае тэатра. 26 кастрычніка ў 10.30.
- Гісторыя незвычайнага сяброўства ў 2 дзеях "Насарог і Жыраф" (4+). Глядзельная зала. 26 кастрычніка ў 12.00.
- Маляўнічая казка ў 1 дзеі "Як куранятка голас шукала" (0+). Фае тэатра. 27 кастрычніка ў 10.30.
- Казка ў 1 дзеі "Марозка" (3+). Глядзельная зала. 27 кастрычніка ў 12.00.
- Казка-гульня ў 1 дзеі "Прыгоды Калабка" (3+). Фае тэатра. 2 лістапада ў 10.30.
- Казка-фантазія ў 1 дзеі "Каля-Маля" (4+). Фае тэатра. 2 лістапада ў 12.00.

УНП 300001869

Падпіска

Газета "Культура"

Індывідуальны 63875 1 мес. – 15,43 руб.	Ведамасны 638752 1 мес. – 25,04 руб.	Льготны (для юрыдычных асоб, якія афармляюць падпіску сваім супрацоўнікам і пенсіонерам) 63879 1 мес. – 17,38 руб.
--	---	---

**Газета "Культура" і часопіс "Мастацтва"
(камплект)**

Індывідуальны 63874 1 мес. – 33,02 руб.	Ведамасны 638742 1 мес. – 59,76 руб.	Падрабязней – на сайце kultura-info.by
--	---	---

Часопіс "Мастацтва"

Індывідуальны 74958 1 мес. – 20,84 руб.	Ведамасны 749582 1 мес. – 40,84 руб.	Льготны (для юрыдычных асоб, якія афармляюць падпіску сваім супрацоўнікам і пенсіонерам) 74986 1 мес. – 22,97 руб.
--	---	---

КУЛЬТУРА

Сайт:
kultura-info.by
E-mail:
kim@kultura-info.by

ШТОЎДНІВЯЯ
ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ
ГАЗЕТА, ДЛЯ ДАСУГУ
(КУЛЬТУРА, МАСТАЦТВА).
Выдаецца на беларускай
мове.

Заснавальнік —
Міністэрства культуры
Рэспублікі Беларусь.
Рэгістрацыйнае пасведччанне
№ 637, выдадзена
Міністэрствам інфармацыі
Рэспублікі Беларусь.

Выдавец — рэдакцыйна-
выдавельная ўстанова
"КУЛЬТУРА І МАСТАЦТВА".

Дырэктар —
КУЗНЯЦОВА
Наталія Васільеўна.

Рэдакцыя газеты "Культура":
КУЗНЯЦОВА
Наталія Васільеўна.

Намеснік галоўнага
рэдактара —
ШЧУРОК Жанна Генадзьеўна.

Адказны сакратар —
Галіна МАЛІНОВСКАЯ.

Рэдактары аддзелаў —
Віктар ГАУРЫШ,
Данііл ШЭЙКА.

Адрас рэдакцыі: 220013,
г. Мінск, пр-т Незалежнасці, 77,
чацвёрты паверх.

Тэлефон: 8 017 2860797.
Тэлефон-факс: 8 017 3345741.
Бухгалтэрыя: 8 017 3345735.
Рэкламны аддзел: 8 017 2860797.

Падпісны індэкс:
63875, 638752, 63879.

Льготныя па пагоддзе:
63872, 638722 (зніжка 15 %).

Камплект (газета "Культура"
і часопіс "Мастацтва"):
63874, 638742 (зніжка 10 %).

Аўтары допісаў паведамляюць
прозвішча, поўнае імя і
імя па бацьку, пашпартныя
звесткі (нумар, дату выдачы,
кім і калі выданы), асноўнае
месца працы, зваротны адрас.
Аўтарскія рукапісы
не рэзюмуюцца і не вяртаюцца.
Меракванне аўтара можа
не адпавядаць пункту
гледжання рэдакцыі.
Аўтары нясуць адказнасць
за дакладнасць матэрыялаў.

Набыць газету ў Мінску
можна ў крамах
"Белдрук"
на пр-це Незалежнасці, 48,
і Пераможцаў, 5,
на вул. Лабанка, 2,
Валадарскага, 16,
Няміга, 30, Леніна, 18,
Максіма Багдановіча
(ля прыпынку "Ст. м.
«Няміга»"), у падземных
пераходах на плошчы
Перамогі і станцыі метро
"Пятроўшчына".

Падпісана ў друку 24.10.2024
у 16.00. Замова № 2278.
Наклад 3598.

Рэспубліканскае ўнітарнае
прадпрыемства "Выдавецтва
«Беларускі Дом друку»".
220013, г. Мінск,
пр-т Незалежнасці, 79/1.
ЛП № 3820000007667
ад 30.04.2004.

© "Культура", 2024.
Рознічны кошт —
па дамоўленасці.
* — матэрыял на правах
рэкламы.